



Jaroslav Kramer

šéfredaktor

Vážení čtenáři, ve Vašich schránkách i na stáncích je již dostupné lednové vydání měsíčníku Právní rádce. Vyšlo v první den prvního kola prezidentské volby. Teprve druhého pokusu si v přímé volbě zvolit hlavu státu. Zajímalo nás proto, jak se prezidentské kandidáty staví ke klíčovému justičním tématům. A i když se do druhého kola dostali „jen“ dva z kandidátů, malý justiční „přehled“ všech uchazečů o Hrad je jistě zajímavou sondou do myšlení české politické elity. Z dalšího obsahu aktuálního vydání bych velmi rád zmínil ještě velkou anketu mezi členy naší redakční rady na téma „Zákon, který (ne)potřebujeme...“. Přinášíme také hned dva příspěvky týkající se novinek, které se valí na bankovní sektor. Advokátka Kateřina Staňková pak připravila pro svou novou veřejnoprávní rubriku text o změnách ve vodoprávní praxi po velké novele stavebního zákona. Přeji příjemně strávený čas s naším měsíčníkem.



Alžběta Vejvodová

redaktorka

Společnosti začínají zapisovat do nového rejstříku své skutečné vlastníky, tedy ty, kteří drží alespoň čtvrtinu hlasovacích práv nebo inkasují nejméně čtvrtinu zisku. Od začátku roku to už udělaly desítky z nich. Jenže údaje v evidenci skutečných majitelů nemusí být vždy aktuální a pravdivé. Bude totiž záležet jen na firmě samotné, co do něj nechá zapsat. Návrh na zápis podá rejstříkovému soudu statutární orgán společnosti a soud pak skutečného majitele do pěti dnů zapíše do evidence. Soudy už ale nemají povinnost ověřovat pravdivost údajů v evidenci a nebudou kontrolovat ani jejich aktuálnost. Jasnou odpověď, kdo společnost skutečně ovládá, nedá nový rejstřík ani tam, kde je vlastnická struktura roztržštěná nebo vede přes několik dalších zemí třeba do některého z daňových rájů. Zákon totiž v tomto případě umožňuje tzv. právní fikci, kdy se jako majitel zapíše člen statutárního orgánu.

JUDIKATURA

⇒ VSO zprostil Vitáskovou obžaloby v kauze solárních elektráren

Bývalá šéfka Energetického regulačního úřadu Alena Vitásková nepůjde do vězení v případě licenci pro dvě solární elektrárny spojené se syny podnikatele Zdeňka Zemka. Jednatelé elektráren Zdeněk a Alexandr Zemkovi mají jít do vězení na šest let a devět měsíců. Pro rozhodnutí soudu byla klíčová výpověď bývalé úřednice ERÚ Michaely Schneiderové, která vzala vinu na sebe. Schneiderová zastavila obnovu správního řízení, při kterém mohly elektrárny Saša-sun a Zdeněk-sun přijít o licenci. U soudu tvrdila, že ji Vitásková žádný souhlas nedala. Bývalá úřednice regulačního úřadu odešla od Vrchního soudu v Olomouci s trestem sedm let vězení.

Více informací najdete [zde](#).

⇒ ÚS: Neshody rodičů nejsou důvodem pro odklad školní docházky

Není možné, aby dítě dostalo odklad školní docházky jen proto, že rodiče ani soudy nebyli schopni včas upravit poměry rozvedené rodiny, zdůraznil Ústavní soud. Nález se týkal dívky ve střídavé péči. Nastoupila do první třídy, ale kvůli neshodám rodičů, jestli bude chodit do základní školy v Brně nebo Olomouci, se měla vrátit do mateřské školky. Podle zdůvodnění ústavních soudců je odklad školní docházky možný jen v situaci, kdy dítě výuku nezvládá, což nebyl dívčin případ. A není ani v nejlepším zájmu dítěte. Tím je zajištění stálého prostředí, v němž by dítě mohlo rozvíjet své vztahy v rodině, se spolužáky a vzdělávat se, což dříve lépe pomůže udržet si odstup od konfliktu rodičů. Obecným soudům proto Ústavní soud doporučil, aby zvažily svěřením dívky do výlučné péče jen jednoho z rodičů.

Text nálezů najdete [zde](#).

⇒ SDEU zakázal víkendové spaní řidičů v kamionu

Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie nesmí řidiči trávit v kamionu takzvaný běžný týdenní odpočinek. Jde o povinnou pauzu v délce 45 hodin, kterou mají řidiči předepsanou po šesti dnech za volantem. Většinou ji čerpají o víkendu. Jasný zákaz trávit velkou pauzu v kamionu podle něj obsahuje nařízení o harmonizaci předpisů v oblasti silniční dopravy. Rozsudek evropského soudu sice řeší spor mezi belgickými úřady a belgickým dopravcem, jeho závěry se ale vztahují na všechny státy EU. Nařízení, o které se opřel je totiž přímo účinné ve všech zemích EU včetně České republiky. Státy si pouze mohou upravit výši sankcí, které budou za přestupek ukládat.

Celý rozsudek najdete [zde](#).

NEJČTENĚJŠÍ

Evropská bankovní revoluce nabírá zpoždění. Rozvoj brzdí chybějící technické standardy

Nová směrnice EU o platebním styku by měla od 13. ledna umožnit lidem ovládat účty vedené u různých bank z jediné aplikace nebo zadat platbu za zboží z e-shopu bez přihlášení do internetového bankovníctví. Rozvoj inovací ale brzdí chybějící evropské standardy. Nejméně dvě české banky tak s otevřením svého rozhraní internetového bankovníctví fintech konkurenci otálejí.

Za selhání soudců může jejich špatný výběr, říká Josef Baxa

Předseda Nejvyššího správního soudu Josef Baxa v rozhovoru varuje před narušením kontinuity "svého" soudu. Příští rok totiž končí jak on sám, tak jeho místopředseda Michal Mazanec. O tom, kdo klíčové justiční funkcionáře nahradí, rozhodne budoucí prezident.

Podle zákoníku práce jsou firmy odpovědné i za snubní prsteny svých zaměstnanců

Za odložené věci neručíme. Tímto strohým oznámením se firmy často snaží zbavit odpovědnosti za ztrátu nebo poškození věcí svých zaměstnanců. Takové prohlášení ovšem nemá žádný právní význam. Odškodnění za ztrátu nebo poškození věci se odvíjí od toho, jestli se škoda stala na věci, kterou zaměstnanci běžně nosí do práce. Při autonehodě ve vlastním autě na pracovní cestě náleží odškodnění od firmy zaměstnanci jen tehdy, když firma dala k použití automobilu souhlas.



Právní rádce

V LEDNOVÉM VYDÁNÍ NALEZNETE:

- **ROZHOVOR** Maxim Tomoszek: O prohlášení právníků by se měla vést větší odborná debata
- **ANALÝZA** Bankovní regulace je příliš, nestihají ji banky ani Brusel
- **ANKETA** Zákon, který (ne)potřebujeme...
- **SERIÁL** Design je potřebný i v právu

NOVÉ ČÍSLO
PRÁVĚ V PRODEJI

Objednejte si
aktuální vydání
jednoduše přes
SMS

1 výtisk jen za 171 Kč
Pošlete SMS ve tvaru
RADCE Jmeno PRUMENI
ULICE C. P. OBEC PSC
na číslo 902 11

Objednací SMS jsou zpoplatněny podle
běžného tarifu mobilního operátora.
Cena SMS služby včetně doručení výtisku
je 171 Kč vč. DPH.
Službu technicky zajišťuje ATIS Praha.
Infolinka 296 363 199 v pracovní dny
8:00–17:00, www.platimobilni.cz

Z legislativy

Novela insolvenčního zákona jde znovu do sněmovny

Ministr spravedlnosti Robert Pelikán prosadil ve vládě novelu insolvenčního zákona, která by měla zpřístupnit možnost osobního bankrotu i dlužníkům s opravdu nízkými příjmy. Vyhlásit osobní bankrot a vstoupit do procesu oddlužení by mohli i lidé s nízkými příjmy, kteří nevládnou splatit ani necelou třetinu svých dluhů. Takoví lidé by své dluhy spláceli sedm let, a pokud by insolvenční správce usoudil, že se snažili umořit co nejvyšší část dluhu, bude jim zbytek dlužné částky odpuštěn.

Malá zbraňová novela byla předložena vládě, na stole ji mají pracovní komise legislativců

Tzv. malou novelu zákona o zbraních a střelivu má na stole Legislativní rada vlády (LRV). V současnosti se materiálem zabývají pracovní komise LRV. České justici to na dotaz sdělila mluvčí ministerstva vnitra Hana Malá. Ministerstvo vnitra podle ní malou zbraňovou novelu předložilo vládě bez rozporů už v prosinci po připomínkovém řízení, kde návrh doznal drobných změn.

Nový trestní řád může nyní připomínkovat také veřejnost

Ministerstvo spravedlnosti pracuje na nové podobě trestního řádu, jehož jedním z cílů je urychlit cestu k potrestání pachatele a zjednodušit trestní řízení. Resort nyní zveřejnil jeho klíčové části. K textům pracovní skupiny, která se na vzniku kodexu podílí, se tak může vyjádřit odborná i laická veřejnost. Ministerstvo k tomu spustilo zvláštní webové stránky.

Ministerstvo práce navrhlo sjednotit náhrady po úrazu či nemoci lidem bez zaměstnání

Náhrady výdělku po pracovním úrazu či s nemocí z povolání lidem, kteří jsou v evidenci nezaměstnaných, by se mohly sjednotit. Nyní se liší podle toho, u které ze dvou pojišťoven je bývalý pracovník zaměstnavatel pojištěný. Pravidla upravuje návrh novely zákoníku práce, který připravilo ministerstvo práce.

Novelu zákona o EET předloží ministerstvo financí vládě do konce února

Do konce února by měla vláda projednat novelu zákona o elektronické evidenci tržeb. Bude řešit výjimky pro podnikatele. Ústavní soud v prosinci svým rozhodnutím odložil třetí a čtvrtou vlnu EET od března, respektive června 2018 kvůli nejasným dopadům na různé skupiny povinných subjektů. Podle ministryně financí Aleny Schillerové ale resort na novele pracuje už od podzimu bez ohledu na soudní nálezy. Do novely chce zakotvit osvobození od EET pro nevidomé živnostníky, telefonní karty nebo prodej letek v zahraničí.

Ombudsmanka nově řeší diskriminaci pracovníků EU a postižených

Ombudsmanka má ode dneška dvě pravomoci navíc. Podle novely antidiskriminačního zákona bude její úřad sledovat, zda zahraniční pracovníci ze zemí EU nejsou v Česku diskriminováni kvůli cizí státní příslušnosti. Dodržování práv zdravotně postižených lidí bude nově hlídat na základě novely zákona o Veřejném ochránci práv.

Více na: <http://www.wolterskluwer.cz/cz/zpravodaj-pravo-v-pohybu>

Kleos

Cloudový systém pro právníky



Je načas vyzkoušet Kleos!

ZKUSTE 3 MĚSÍCE ZDARMA ▶

 Wolters Kluwer

NÁZOR

Jan Kudrna



Rozpad reprezentativní demokracie

Zdá se, že reprezentativní demokracie je v ohrožení. Pilíře, na kterých je postavena, se rozpadají. Jedním z nich je existence politických stran coby zprostředkovatelů mezi občanem-voličem a státem. Dlouho se mlčky předpokládalo, že politické strany ztělesňují určité vidění světa, o jehož prosazení chtějí usilovat, a to dlouhodobě. V dnešní době vidíme, že automaticky předpokládané principy nemusí být vůbec naplňovány.

Existují politické strany, které vlastní program nemají a nebrání jim to dosahovat úspěchů ve volbách. Nemáte-li konkrétní program, anebo mají-li všichni stejný program, jak může volič v nových volbách ocenit, zda byl, nebo nebyl program naplněn?

Posledních osm let jsme svědky také toho, že některé politické strany jsou zakládány jako subjekty na jedno použití. Podle teorie by měla politická strana ručit také svým jménem a usilovat o znovuzvolení. Jestliže je ale založena s tím, že existuje nejvýše na čtyři roky, co si na ní volič vezme? Stejně to je v případě jednotlivých politiků. Jakým způsobem jim může volič vystavit účet, jestliže již znova nekandidují?

Vše je ještě umocněno tím, že volič politikem pohrdá a přeje si, aby nesetřval ve funkci déle než jedno volební období. Protože ideálem je politik, který se nejenom živí, ale dokonce se na plný úvazek věnuje něčemu úplně jinému a nejlépe se politikou vůbec nezabývá.

Další rozpad potkal média coby zprostředkovatele informací a garanta jejich kvality. Sdělovací prostředky, které by plnily tuto úlohu, už u nás nejsou. Každý si může najít svou pravdu.

Obsah reprezentativní demokracie pro tuhle chvíli vyvanul, její základy erodují, zbývá fasáda. Ta může stát dlouho. Forma poněkud vítězí nad obsahem. Příkladem mohou být i letošní prezidentské volby. Vrcholně politická funkce je obsazována bez účasti politických stran kandidáty, kteří se většinou označují za nepolitiky a slibují všechno možné, jen ne konkrétní politický program.